

BIBLIOTHEEK

VOOR ZELFSTUDIE

HET VRAAGSTUK VAN DE VAKBEWEGING

1953

J. Stalin

DE

KLASSENSTRIJD

DE KLASSENSTRIJD

Het verbond der bourgeoisie kan slechts aan het wankelen worden gebracht door het verbond van het proletariaat.

K. Marx.

Het moderne leven is buitengewoon gecompliceerd! Het wemelt van verschillende klassen en groepen: de grote, de middelmatige en de kleine bourgeoisie; de grote, de middelmatige en de kleine feodalen; handwerkslui, ongeschoolde arbeiders en geschoolde arbeiders van de fabrieken en werkplaatsen; de hogere, de middelmatige en de lagere geestelijkheid; de hogere, de middelmatige en de kleine ambtenaren; de intelligentsia van allerlei slag en andere soortgelijke groepen: ziedaar het bonte beeld dat ons leven te zien geeft!

Maar eveneens is te zien dat er, naarmate het leven zich verder ontwikkelt, des te duidelijker in dit gecompliceerde leven twee hoofdrichtingen aan de dag treden, des te scherper dit gecompliceerde leven zich splitst in twee tegengestelde kampen, het kamp der kapitalisten en het kamp der proletariërs. De

economische stakingen van Januari (1905) hebben duidelijk doen zien, dat Rusland inderdaad in twee kampen is verdeeld. De November-stakingen in Petersburg (1905) en de stakingen van Juni en Juli over heel Rusland (1906) brachten de leiders van het ene en het andere kamp met elkaar in botsing en legden daardoor de huidige klassentegenstellingen geheel en al bloot. Sinds die tijd heeft men in het kapitalistische kamp niet zitten dutten, in dat kamp wordt een intensieve en onophoudelijke voorbereiding gevoerd: er worden plaatselijke verbonden van kapitalisten gevormd, de plaatselijke verbonden verenigen zich tot provinciale verbonden, de provinciale verbonden tot landelijke verbonden, er worden kassen en persorganen gesticht, er worden landelijke congressen en conferenties van kapitalisten bijeengeroepen ...

Op die manier organiseren de kapitalisten zich tot een afzonderlijke klasse, met het doel het proletariaat aan banden te leggen.

Anderzijds heeft men ook in het kamp der proletariërs niet zitten dutten. Ook hier vindt een intensieve voorbereiding tot de komende strijd plaats. In weerwil van vervolgingen door de reactie worden ook hier plaatselijke vakbonden gesticht, de plaatselijke bonden worden tot provinciale bonden verenigd, er worden vakverenigingskassen gesticht, de vakverenigingspers breidt zich uit, er worden

landelijke congressen en conferenties' van de arbeiders-organisaties bijeengeroepen. .

Zoals men ziet organiseren de proletariërs zich eveneens tot een afzonderlijke klasse met het doel de uitbuiting zoveel mogelijk tegen te gaan.

Er was een tijd, dat er „stilte en rust” in het leven heersten. Toen waren deze klassen met hun klassen-organisaties ook niet merkbaar. Natuurlijk vond er ook toentertijd strijd plaats, maar deze strijd had een plaatselijk, geen algemeen klasse-karakter: de kapitalisten hadden nog geen verbonden en ieder hunner was genoodzaakt om op eigen kracht het met „zijn” arbeiders klaar te spelen. Ook onder de arbeiders bestonden dergelijke bonden niet en daarom waren de arbeiders van ieder bedrijf genoodzaakt op eigen krachten te vertrouwen. Weliswaar leidden de plaatselijke sociaal-democratische organisaties de economische strijd der arbeiders, maar een ieder zal toegeven, dat deze leiding zwak en incidenteel was: de sociaal-democratische organisaties speelden het zelfs niet met de partij- zaken klaar.

De economische stakingen van Januari echter vormden een keerpunt. De kapitalisten kwamen in beweging en begonnen plaatselijke verbonden te vormen. Door de Januari-stakingen werden de verbonden van Petersburg, Moskou, Warschau, Riga en andere

st?den in het leven geroepen. Wat de kapita-)ist°n. der petroleum-, mangaan-, steenkool- en ^-‘ker-industrieën aangaat, deze veranderden hun oude, „vreedzame” verbonden in „strijd”-verbonden en begonnen hun posities te versterken. Daarmee waren de kapitalisten 'echter niet tevreden. Zij besloten een landelijke organisatie op te richten,- en ziet, in Maart 1905 verzamelden zij zich op initiatief van Morozov op een algemeen congres in Moskou. Dat was het eerste landelijke congres van • Russische kapitalisten. Hier ■jingen zij een overeenkomst aan krachtens Ivelke zij zich jegens elkaar onvoorwaar- lelijk verplichtten geen concessies aan de arbeiders te doen en om in het „uiterste” geval de uitsluiting ’) te verklaren. Van dat moment af begint een verbitterde strijd van de kapitalisten tegen de proletariërs. Van dat moment af begint de reeks van grote uitsluitingen in Rusland. Voor een serieuze strijd is een serieus verbond nodig en ziet, de kapita- listen besloten opnieuw bijeen te komen voor het vormen van een nog hechter bondgenootschap. Zo werd in Moskou, drie maanden na het eerste congres (in Juli 1905) het tweede

l) In het origineel wordt steeds he Engelse woord voor uitsluiting, n.l. „lock-out”, gebezigd. Het gaat vergezeld van de volgende, toelichtende noot: Een *lock out* is een staking der patroons, die inhoudt dat de patroons opzettelijk hun werkplaatsen sluiten ten einde de tegenstand van de arbeiders te breken en hun eisen te onderdrukken.

landelijke congres der kapitalisten, bijeen geroepen. Hier bekrachtigden zij nogmaals de resoluties van het eerste congres, erkenden zij nogmaals de noodzakelijkheid van uitsluitingen en kozen zij een bureau dat statuten moest uitwerken en moest zorgen voor het bijeenroepen van een nieuw congres. Intussen werden de resoluties der congressen tot uitvoering gebracht. De feiten hebben aangetoond, dat de kapitalisten deze resoluties nauwgezet uitvoeren. Denk maar aan de door kapitalisten in Riga, Warschau, Odessa, Moskou én andere grote steden afgekondigde uitsluitingen, denk maar aan de Novemberdagen van Petersburg, toen 72 kapitalisten 200.000 Petersburgse arbeiders met een wrede uitsluiting bedreigden, dan is het duidelijk welk een grote kracht het algemeen Russische verbond van kapitalisten betekent en met welk een nauwgezetheid zij de bepalingen van hun verbond uitvoeren. Vervolgens, na het tweede congres, organiseerden de kapitalisten nog een congres (in Januari 1906) én eindelijk vond tenslotte in April van dit jaar reeds de landelijke oprichtings- bijeenkomst der kapitalisten plaats, waarin een algemeen statuut werd aangenomen en een Centraal Bureau gekozen werd. Zoals de bladen mededelen, is dit statuut reeds door de regering bekrachtigd.

Het is derhalve onmiskenbaar, dat de grote

Russische bourgeoisie zich reeds als een afzonderlijke klasse heeft georganiseerd, dat zij haar plaatselijke, gewestelijke en centrale organisaties bezit en dat zij volgens een uniform plan de kapitalisten van heel Rusland op de been kan brengen.

‘•• Verlaging van het arbeidsloon, verlenging van de arbeidsdag, verzwakking van het proletariaat en vernietiging van zijn organisaties: dat is het doel van het algemeen verbond der kapitalisten.

Terzeldertijd groeide en ontwikkelde zich de vakbeweging van de arbeiders. De werkstakingen van Januari (1905) lieten ook hier hun invloed gelden. De beweging nam een massa-karakter aan, haar aanspraken werden groter en na verloop van tijd werd het duidelijk, dat de sociaal-democratische organisaties niet tegelijk de partijen en de vak-aange- gelegenheden konden leiden. Een soort arbeidsverdeling tussen de partij en de vakbonden werd noodzakelijk. Het was noodzakelijk dat de partij-aangelegenheden door de partij - organisaties en de vakaangelegenheden door de vakbonden werden behartigd. En zo ontstonden de vakverenigingen. In Moskou, Petersburg, Warschau, Odessa, Riga, Charkow, overal werden de bonden opgericht. Weliswaar werd dit door de reactie belemmerd, maar desondanks zette de beweging zich door en de bonden namen in aantal toe.

Spoedig verschenen na de plaatselijke bonden de gewestelijke bonden en eindelijk kwam het zover, dat in September van het vorig jaar een landelijke conferentie van de vakbonden werd bijeengeroepen. Dat was de eerste conferentie van de arbeiders-vak- bonden. De vrucht van die conferentie was o.a. dat zij de bonden van' verschillende steden tot elkaar bracht en ten slotte een Centraal Bureau koos, dat de bijeenroeping van een algemeen vakbondscongres moest voorbereiden. De Octoberdagen braken aan en de vakbonden verdubbelden in kracht. De plaatselijke en tenslotte ook de gewestelijke bonden groeiden met de dag. Weliswaar heeft de „December-nederlaag” de zaak van de oprichting van vakorganisaties aanzienlijk geremd, maar daarna heeft zich de vakbonds- beweging opnieuw hersteld en wel in die mate, dat in Februari van dit jaar de tweede vakbondskonferentie werd bijeengeroepen in een veel breder en vollediger samenstelling dan de eerste. De conferentie' erkende de noodzaak van plaatselijke, gewestelijke en landelijke centra, koos een „organisatie-com- missie” voor het bijeenroepen van het eerstvolgende landelijke congres en nam de nodige resoluties aan met betrekking tot de dagelijkse vraagstukken van de vakbeweging.

Het is dus niet twijfelachtig dat het proletariaat, in weerwil van het woeden der reac

tie, zich eveneens als een afzonderlijke klasse organiseert, het versterkt onvermoeid zijn p'r/itselijke, gewestelijke en landelijke vakorganisaties en streeft er eveneens onvermoeid naar zijn talloze medebroeders tegen de kapitalisten te verenigen.

u Verhoging van het arbeidsloon, verkorting van de arbeidsdag, verbetering van de arbeidsvoorwaarden, bestrijding van de uitbuiting en ondermijning van de kapitalistische bondgenootschappen, dat is het doel van de arbeidersvakbonden* _____ _7----- -

^Zo^plitsTde^iuidige maatschappij zich in twee kampen, beide kampen organiseren zich tot een afzonderlijke klasse, de tussen hen oploaiende klassenstrijd wordt met de dag dieper en heviger en om die twee kampen heen verzamelen zich alle overige groepen.

Marx heeft gezegd dat iedere klassenstrijd een politieke strijd is. Dat betekent dat de proletariërs en de kapitalisten, die vandaag een economische strijd met elkaar voeren, morgen genoodzaakt zullen zijn ook een politieke strijd te voeren om aldus in tweeërlei soort strijd hun klassebelangen te verdedigen. De kapitalisten hebben hun particuliere bedrijfsbelangen. Het is juist voor de verdediging van deze belangen dat hun economische organisaties bestaan. Maar behalve de particuliere bedrijfsbelangen hebben- zij ook nog hun algemene klassebelangen, die bestaan in

de versterking van het kapitalisme. Het is met name ter wille van deze algemene belangen dat zij behoefte hebben aan de politieke strijd en aan een politieke partij. Dit 'vraagstuk hebben de Russische kapitalisten heel eenvoudig opgelost: zij hebben gezien dat de enige partij, die „direct en onbevreesd” hun belangen verdedigt de *partij der Octobristen* is; daarom besloten zij zich aaneen te sluiten rondom deze partij en zich aan haar ideologische leiding te onderwerpen. Sindsdien voeren de kapitalisten hun politieke strijd onder de ideologische leiding van die partij, oefenen zij met haar hulp invloed uit op de huidige regering (die de arbeidersbonden verbiedt, maar daarentegen in allerijl de bonden der kapitalisten toelaat), brengen zij haar candidaten in de Doema, etc. etc.

Zo is dan de economische strijd met behulp van de bonden, de algemeen politieke strijd met behulp van de partij der Octobristen de vorm, die de klassenstrijd, van de grote bourgeoisie heden ten dage aanneemt. Anderzijds worden in de klassebeweging van het proletariaat tegenwoordig soortgelijke verschijnselen waargenomen. Voor de verdediging van de vakbondsbelangen der proletariërs worden vakorganisaties gesticht, die strijden voor de verhoging van het arbeidsloon, verkorting van de werkdag etc. Maar behalve de vakbelangen hebben de proletariërs nog hun

algemene klassebelangen, namelijk de socialistische revolutie en de vestiging van het socialisme. De socialistische revolutie is echter ónmogelijk zo lang het proletariaat niet als een aaneengesloten en ondeelbare klasse de politieke heerschappij veroverd. Het is juist daarom dat ook het proletariaat de politieke strijd en de politieke partij nódig heeft, welke laatste aan de politieke beweging van het proletariaat de logische leiding geeft. Natuurlijk zijn de arbeidersvakbonden grotendeels partijloos en neutraal. Maar dit betekent allggn[^]at zij slechts in ^InaSciëel"en orgamsafórisch opzicht van de[^] partijen onafhankelijk zijn, d.w.z. zij bezitten hun eigen kassen, hebben hun eigen leidende organen, houden hun eigen congressen en zijn formeel niet gehouden zich aan de besluiten der politieke partijen te onderwerpen. Wat echter de ideologische afhankelijkheid der vakbonden van 'cfëze'bf gene politieke partij betreft, een der- gelijke afhankelijkheid moet onvoorwaarde- Hjk bestaan en zonder deze kan het niet, al was het alleen maar — afgezien van al het overige — daarom, dat de leden der verschillende partijen deel uitmaken van de vakbonden, welke leden onvermijdelijk hun politieke overtuigen meebrengen? Hèt~s~düidelijk dat mdien het proletariaat het niet zonder de politieke strijd kan doen het 't evenmin zon-

der de ideologische leiding van deze of gene politieke partij' kan stellen. Meer nóg:" het moet zelf een zodanige politieke partij zoeken, die op waardige wijze zijn vakbonden naar „het beloofde land", naar het socialisme voert. Doch hier dient het proletariaat op zijn hoede te zijn en omzichtig te werk te gaan. Het moet zich een duidelijk beeld vormen van de ideologische bagage der politieke partijen en vrij de ideologische leiding van die partij aanvaarden, die moedig en consequent zijn klassebelangen zal beschermen, die de • rode vaan van het proletariaat hoog zal houden en het onverschrokken zal leiden naar de politieke heerschappij, naar de socialistische revolutie.

Tot nu toe vervult *ie^RiLssischê¹* " sociaal-democratische partij een dergelijke rol en de taak der vakorganisaties bestaat daarom daarin, haar ideologische leiding te aanvaarden.

Zoals bekend, is dit ook inderdaad het geval.

Op deze wijze zijn dus de economische gevechten, gevoerd met behulp der vakbonden, en de politieke aanvallen, onder de ideologische leiding der sociaal-democratie, de vorm, die de klassenstrijd van het proletariaat heden ten dage heeft aangenomen.

Het lijdt geen twijfel of de klassenstrijd zal steeds heviger ontbranden. De taak van het proletariaat is het om in zijn strijd sys-

teem en .geest van organisatie te brengen. Maar daartoe is een versterking van de vakbonden en hun onderlinge aaneensluiting on- n isbaar; het algemeen Russisch vakbonds- congres zou hier een grote dienst kunnen bewijzen. Thans hebben wij geen „partijloos arbeiderscongres”, maar een congres van- de 'z -beidorsvakbonden nodig, opdat het proletariaat zich tot één ondeelbare klasse organiseert. terzelfder tijd moet het proletariaat er met alle kracht naar streven, die 'partij~"te verstevigen en sterker te maken, die de politiek van zijn klassenstrijd ideologisch en politiek zal leiden.

Uit no. 1 van „Achali Drojeba”

(„De Nieuwe Tijd”) x),

14 November 1906.

Getekend: K 0 .

(Vertaling uit het Georgisch.)

’) „Achali Drojeba” („De Nieuwe Tijd”) was een legaal vakbondsorgaan; het verscheen wekelijks in Tiflis, van 14 November 1906 tot 8 Januari 1907, in het Georgisch. Het blad, kwam uit onder leiding van J. W. Stalin, M. Tschakaja en M. Dawitasjwili; het werd verboden op bevel van <ie gouverneur van Tiflis.

Verklarende woordenlost

.7 -71 *?«. DUT

^{co}Λ: ; -17 w3

c

w^cei> .gedeeltelijk^toegeven aan de reisep. van de tfgentegemoetkoming. " ' • * J' u » *'

n .tr.ir.i Jiu 5Jur., HOB J i . 23'ipjr .

Doemt

— pArfement,¹ “koals in ‘ dfó ’rtv^olut^4an *1905 r in Rusland ontstond.

Feodale stelsel

IQ')dlf>

een vóór-kapitalistische productie wijze' ••SX'iE;
„Het voornaamste eigendom bestonden -Ket febcfolé
tijdperk uit grondeigendom met de. daaj-ó?nj ge--.
ketende lijfeigenschap enerzijds, en.d^cñi;dc. xigen. arbeid,
met een klein, de arbeid van j gezellen benêrsènd
kapitaal anderzijds.” (Marx) "Flì -r.~V /i-it

Formeel

wat de vorm betreft.

:i£iv • o* :''i

Gecompliceerd

ingewikkeld

Incidenteel

zo nu en dan.

Intensief

krachtig.

Serieus

ernstig.

Uniform

algemeen geldend, gelijkvormig.

GEVERIJ „PEGASUS“ AMSTERDAM

15 CENT